

Tallinna Linna
Keskraamatukogu

Toimetus ja talitus:

Kaarli t. 8.
Tel. 451-91.

Tellimise hind aastas

Üksuste viisi — à 50 snt.
Üksikult — à 1 kr.

Harjulane

Kaitseliidu Harju maleva häälekandja

Kuulutuste hind:

Kuulutuste küljel . . . 6 snt. mm.
Esimesel " . . . 10 " "
Teksti sees . . . 12 " "
Kaitsehililastele 50% hinnaalandus.
Tellimisi võtavad vastu kõik komp. päälikud ja naisosakon. esindajad

Nr. 5.

14. mail 1937. a.

X aastakäik.

Sisu: 1) Önnesoov; 2) Võidupüha pühitsemine; 3) Pealikute suvilaager Paldiskis; 4) Saue suvilaager; 5) Maleva õpetegevuse üldkava; 6) Maleva pealiku ksk. Nr. 31 ja 32; 7) Maleva pealiku korraldused; 8) Teadaanded; 9) Naiskodukaitse ala.

Soovin kõigile pealikutele, malevlastete, naiskodukaitse liikmelele, noorte kohtaste juhtidele ja noorte kohtastele, kodutütarde juhtidele ja kodutütardele

rõõmsaid ja kosutavaid suvistepühi!

Õnne ja edu isiklikus elus ja kaitseliidu töös-tegevuses.

*R. SAAR, major,
Harju Maleva pealik.*

Võidupüha pühitsemine.

Väljavõtteid

NELJANDA VÕIDUPÜHA PÜHITSEMISE JUHENDIST.

I. Võidupüha mõte ja sisustamine.

1. **Võidupüha mõte.** Võidupüha on eestlaste kõigi aegade võitluste ja võitude mälestuspüha. See on meie rahvuslike tunnete ja tegude pidulik esiletuomise päev.

Võidupüha on meie rahvuspüha, millal ülistame oma rahvuse sangarlikku vaimu ja toome austust meie kõikide aegade kangelastele ja võitlusjuhtidele ning uuendame töotusvannet oma rahvusele ja kodumaale.

Rahvas, kes mälestab ja austab oma minevikku, on võimeline juhtima oma olevikku ning vääriline ja suuteline kindlustama oma tulevikku.

2. **Juhtmõtteid neljandaks Võidupühaks.** Neljanda Võidupüha kandvaimaks sihiks on Võidupüha mõtte süvendamine, seniste traditsioonide jätkamine, uute traditsioonide juuretoomine ja kogu meie rahva organiseeritult ja sundimatult kaasatõmbamine meie rahvusliku loova töö võidu pühitsemisele. Eelmiste aastate eeskujul rõhutatakse ka käesoleval aastal lipuvarraste püstitamist, rahvuslippude soetamist, võõrapäraste nimede eestistamist, kodude korrastamist ja kaunistamist, eesti muinaslinnuste esiletuo-

mist ja uudsusena — linnuste kohta rahvajuttude ja legendide kogumist. Võidupüha ettekanded ja pidustused on põhimõtteliselt maksuta ja kõigile kättesaadavad.

3. **Võidupüha pühitsemise sisustamisest.** Võidupüha pühitsemise sisu rajatakse eranditult rahvusliku omapära ja kommete esiletuomisele. Kõik ettekanded laulu, muusika ja teistes osades olgu koostatud algupärasest eesti repertuaarist. Kogu püha läbiviimine tugineb aastatega väljakujunenud tsereemoniaalile, mis annab päevale raamistatud ilme, loob üldsuses pidulikult tõsise meeolu ja vallutab laiemaid hulki.

II. Korraldus.

Käesoleva aasta 19. märtsil Tallinnas peetud keskorganisatsioonide ja asutuste esindajate nõupidamiskoosoleku otsuse kohaselt on Võidupüha korraldamise üldjuhtivaks organisatsiooniks **Kaitseliit**, kes selle ettevõtte teostamiseks kutsub pidevale ja organiseeritud koostööle kõik ülemaalsed seltskondlikud organisatsioonid, asjale kasulikud asutused ja isikud.

Kaitseliidu nimel on Võidupüha pühitsemise korraldamise algatajaks ja keskkorraldavaks organiks **Kaitseliidu Peastaap**, kes töötab välja vajalised juhtnöörid ja teostab ning koordineerib päeva pühitsemise läbiviimise üleriiklikus ulatuses.

Et neljanda Võidupüha pühitsemine toimuks kõigiti organiseeritult ja kajastuks jõurikkalt üle kogu maa, on moodustatud Tallinnas Kaitseliidu algatusel Kaitseliidu Peastaabi juures asutuste ja üleriiklike organisatsioonide esindajast koosnev **Neljanda Võidupüha Pühitsemise Korraldav Keskkomitee**. Peale Kaitseliidu ja Naiskodukaitse esindajate kuuluvad Keskkomiteesse: Riikliku Propaganda Talituse, Haridusministeeriumi Koolivalitsuse, Haridusministeeriumi Teaduse- ja Kunstiosakonna, Isamaaliidu, Põlütöökoja, Eesti Maaomavalitsuste Liidu, Eesti Linnadeliidu, Eesti Tuletõrjeliidu, Eesti Lauljate Liidu, Eesti Maanaiste Keskseltsi, Eesti Haridusliidu, Ülemaalise Eesti Noorsoo Ühenduse, Nimele Eestistamise Keskliidu, Eesti Liputoimkonna, Kodukaunistamise Hoogtöö Peakomitee ja Eesti Rahvuslaste Klubi Liidu esindajad. Kõik eelnimetatud organisatsioonid ja asutused on lubanud neljanda Võidupüha pühitsemise korraldamiseks nii keskkohal kui ka kohtadel anda oma täit kaasabi.

Analoogiliselt keskkohale tuleb ülalnimetatud organisatsioonide ja asutuste kohapealsete osakondade või koha peal nende ülesandeid täitvate organisatsioonide või asutuste osavõtul kõikides maakondades (resp. linnades) kõige lähemal ajal kohaliku kaitseliidu maleva pealiku algatusel või ettepanekul ellu kutsuda samalaadised maakondlikud (resp. linnade) **komiteed ja juhatused**, kus küsimus läbi töötada maakonna (resp. linna) ulatuses ning kanda kaitseliidu allüksuste kaudu või mõnel teisel sobival viisil kohe edasi igasse **alevisse ja valda**. Võidupüha korraldamist maakonnas (resp. linnas) juhivad kõigeaktiivsemalt maakonna (resp. linna) komitee. Tööd tuleks korraldada nii, et hiljemalt **10. maiks s. a.** oleksid võimalikult kõigil kohtadel moodustatud vastavad komiteed ja juhatused ning nende antud instruksioonid.

Võidupüha tuleb kohtadel pühitseda ühiselt ja lahkheldeta ning selle korraldamisele kaasa kutsuda kõik kohapealsed seltskondlikud ja kultuurilised organisatsioonid, asjale kasulikud isikud ja asutused.

III. Üldkava.

Võidupüha pühitsemine jaguneb **hommikupoolse** ja **õhtupoolse** ossa.

Hommikupoolikul toimuksid äratusmängud, rahvuslippude heiskamine, Võidupüha avamine ja võidutulede väljasaatmine Riigivanema poolt, Riigivanema raadiokõne ja selle kuulamine kohtadel, pidulikud jumalateenistused, langenud kangelaste mälestamine ja mälestustahvlite avamine linnuseil (kui see pole ette nähtud õhtupoolikul), Tallinnast toodavate võidutulede vastuvõtmine malevate staapide asukohtades, võidutulede alalhoidmine ja organiseeritult laialisaatmine kohtadesse.

Õhtupoolikul toimuksid paraadid või rongikäigud, päevakohase sisuga pidulikud aktused või peod, rongkäigud võidutuledele, võidutulede pidulik vastuvõtmine kohtadel, võidutulede süütamine ja tulepidu.

IV. Võidupüha algus.

Võidupüha algab pidulikult üle kogu riigi 23. juunil kell 06.00. Selleks:

1. **helistatakse üle kogu riigi kirikukelli;**
2. **orkestrid** täies või vähendatud koosseisus või signalistid kutsuvad kodanikke mängudega kirikute tornidest, rahvamajade rõdudelt, muude kohapealsete üldkooskaimiste hoonete rõdudelt, ajaloolistelt kohtadelt ja kõrgendikelt püha pühitsemisele. **Orkestri äratusmäng alaku võimsa koraaliga.** Teisteks mängitavateks paladeks olgu ainult eesti viisid. Orkestri mäng kestab pool tundi. Linnuseil, mägedel ja ajaloolisil kohtadel on soovitatav puhuda sarveheliseid;
3. **heisatakse** kõigil asutusil, elamuil, linnuseil ja selle päeva pidukohtadel täismasti **sini-must-valged rahvuslipud.**

V. Võidupüha hommikupoolne osa.

1. **Võidupüha üldsisulise osa avab Riigivanem kell 09.00 raadiokõnega.**

Riigivanema raadiokõne kuulamiseks tuleb läinud aasta eeskujul korraldada kohtadel neile, kel puuduvad raadioaparaadid, **ühiseid raadiokuulamisi.**

2. Järgnevad **pidulikud jumalateenistused** kirikus, kui aga ilmastik võimaldab, siis **võimaluste** ja soovi kohaselt **vabas looduses.** Kirikud ja vabaõhujumalateenistuskohad olgu dekoreeritud. Pidulikuse tõstmiseks antagu juure sobivat koorilaulu ja muusikat. Jumalateenistuse kavade kohta lepitagu kokku kohapealsete vaimulikega. Kaitseliidu Peastaap pöördub ka oma poolt kirjaga vastavate kirikupeade poole.

3. **Võidupüha on ühtlasi ka meie kõikide aegade langenud kangelaste mälestamise päev.**

Naiskodukaitse, teised naisorganisatsioonid ja õppiv noorsugu korragastu ja kaunistagu rohelisega ja lilledega **langenud kangelaste kalmud ja mälestussambad** (kus need on olemas) ja nende ümbrus. Samuti toodagu vastava tseremooniaga kas Võidupüha hommikupoolses või õhtupoolses osas austust meie võitlusohvreile — **langenud kangelasile.**

4. Ka käesoleva aasta Võidupühäl jätkub meil ajalooliste võitluspaikade — **muistsete linnuste — tähistamine mälestustahvlitega.** Vastav pidulik toiming sündigu kas päeva hommiku- või õhtupoolses osas, vastavalt kohapealsele oludele ja erivõimalussile. Mälestustahvlite avamine sündigu üldiselt väljakuunenud mälestusmärkide avamise tseremooniade kohaselt, kusjuures eriline rõhk kõnedes pühendada linnuste, eriti asjaosalise linnuse, tolleaegsele mõttele ja tähtsusele. Need sündmused virgutagu kaaskodanikes huvi meie muistsete võitluste ja võitluspaikade vastu, õpetagu hoidma meie vanu kultuuri varasalvi ning hindama nende ajaloolist suurust ja määratud tähtsust möödunud aegadel.

5. Et Võidupüha sügav mõte ja traditsioonid süveneksid ja juurduksid juba maast madalast meie rahvasse, on otstarbekohane Võidupüha kavas ette näha ka vastavaid eriülesandeid ja ettevõtteid **meie noortele.**

Noori rakendatagu nende kandejõu kohaselt mitmesugustele Võidupüha ettevalmistuse läbiviimise töödele (kaunistus vannikute ja lillekimpude valmistamine, langenud kangelaste kalmude ja mäles-

tussammaste korrastamise ja kaunistamise juures abilistena toimimine, õhtul tulepeol tulekorraldajana abiks olemine jne.).

Noortele korraldatagu erilisi kokkutulekuid ja vabaõhuaktusi meie ajaloolistes kohtades, kus anda päevakohaseid seletusi ja kõnelda meie kõikide aegade võitlustest ja võitluskangelastest. Seejuures ka noori endid rakendada noorte ettevõtete sisu täitjaks.

Noored võtku osa langenud kangelastele korraldatud mälestustseremooniast, mis neis loob lugupidamist selle traditsiooni sügava mõtte vastu. Ka rakendatagu noori Võidupüha rongkäikudes, kus noored esinegu oma juhtide eestvõttel korraldatud erirühmitustena. On soovitatav, et noored rongkäikudes kannaksid käes väikesi rahvuslipukesti ja tütarlapsed peas lillepärgi. See tõstaks rongkäigu värvirikust ning noortes endis iseteadvust.

6. Kui Võidupüha hommikupoolses osas esineb veel mõni **üldtoiming**, siis korraldatagu ja viidagu see läbi vastava erikava kohaselt.

VI. Võidupüha õhtupoolne osa.

1. Et tegelasi kogu päeva kestes mitte üle kormata, on paraadid (kui neid soovitakse korraldada) käesoleva aasta Võidupüha puhul ette nähtud päeva õhtupoolses osas enne pidulikke aktusi või pidusid. Paraade on soovitatav korraldada ainult suuremates keskustes juhul, kui küllaldaselt on osavõtjaid. Kipub aga paraad osavõtjate arvult jääma väikeseks ja jõuetuks, jätta paraadid ära ja selle asemel korraldada sümboolseid **rongkäike**, mis läinud aastal paljudes kohtades on olnud üldise huvi keskuseks ja köitsid suuri hulki. Rongkäigul esinegu oma lippudega kõik organisatsioonid.

2. Kella 20.00 paigu algaksid Võidupüha pidulikud **aktused** või **peod** selleks ettevalmistatud ja korraldatud kohtades.

Kavas võiksid olla: Võidupüha kõne, millesse on põimitud Riigivanema läkituse mõtted, päevakohane näidend või vabaõhu-ettekanne, rahvatantsud, muusikalised ja lauluettekanded ja ka muud, mida võib pakkuda kohapealne tegelaskond ning mis mahub ja sobib päeva sisusse ja kvasse. Pidu kestus olgu mitte üle kahe tunni ja nii ette nähtud, et see lõpeks võidutulede süütamise alguseks.

Kui pidu või aktus toimub võidutuledest eraldi kohas, tuleb liikuda platsile **ühises rongkäigus**.

3. **Võidutuled ja tulepidu.** Võidutuled süüdatakse üle riigi kõigis paigus täpselt kell 22.00. Selleks ajaks peavad kõik õhtupoolsed peod või aktused olema lõppenud ja kõik osavõtjad kogunenud võidutulede kohtadele. Hiljemalt samaks ajaks peavad jõudma kohtadele käskjalad Riigivanema läkitusega ja võidutulega. Ei jõua tuli õigeaks ajaks kohale (võib eeldada takistusi ja õnnetusi tulekandjaga), ka sel puhul **Võidutuli süüdatakse ikkagi kell 22.00 ja loetakse ette Riigivanema läkitus, milleks läkituse teisendid saadetakse juba varem kohtadele.** Võidutule süütamist ja sellele järgnevaid toiminguid juhivad **tulevanem**.

Võidutule süütamisel asuvad kõik juuresolijad vastavas korras tulepesa ümber või läheduses. Kohalik kaitseliidu üksuse pealik või komitee, kuidas koha peal on kokku lepitud, võtab tulekandjalt vastu

läkituse ja tule. Loetakse ette Riigivanema läkitus, mille järele tulevanem süütab toodud tulega võidutule ja peab tulekõne. Orkester (kui see olemas) mängib kaitseliidu marssi „Kodumaa kaitsjad“ või laulukoor esitab sobiva laulupala.

Sellele järgnevalt algavad mitmesugused mängud, lõbustused ja ilutsemine, mida üldiselt juhivad ja koordineerivad tulevanem.

Üldiselt tulepidu peab olema nii organiseeritud, et see oleks **rahvalik toiming** ja toimuks **võimsalt ning haaravalt** kõigi pidul viibijate ühisel osavõtul. Tulevanem kui tulepeo üldjuht, määratagu aegsasti ja ta valmistagu end ette. Tulepeo kava olgu kõigis üksikasjus täpselt varem välja töötatud ja kohaldatud kõigile kohapealsele võimalusile. Tuleb vältida kõigi abinõudega, et tulepeol viibijad ei jaguneks mitte tegelasiks pealtvaatajaks-kuulajaks, vaid **oleksid ühine pere ja ühiselt rakendatud.** Selleks abinõude leidmine jääb kohapealsete komiteede ja tulevanemate ühiseks ülesandeks. Ühe abinõuna olgu siinkohal mainitud **ühislaulu, ühismänge** ja mitmesuguseid muid **ühisilutsemisi**, mida tuleks korraldada tulepeokõnede ja muusika- ning laulukooride ettekannete vahel. **Tulepeokõned olgu mõjuvad ja lühikesed**, kestusega mitte üle 5—8 minuti. Tulepidu peab kujunema kogu pidupäeva ununematuks läbielamuseks ning äratama sügava sisemise tunde, mis kestaks kõigis osavõtjais järgmise Võidupühani.

Kuna järgmine päev, **Jaanipäev**, on paljudes kohtades surnuaiapäeva, peavad 23. juuni sündmused lõppema korraldaja korralduse kohaselt kohapeal ühe korraga sobival ajal ja sobiva lõpuga, et **Võidupüha pühitsemine ei segaks Jaanipäeva pühitsemist.**

VII. Korraldused halva ilma juhuks.

Eeltoodud üldkava on koostatud eeldusel, et 23. juunil on **ilus ilm**. Juhul, kui 23. juuni on sajune, mis **lausa takistab väljasviibimist** ja pidustuste läbiviimist vabas looduses, tulevad kohapealsed kavad muuta ja **ette näha võimalused pidustuste läbiviimiseks siseruumes.**

Üldise juhtnõarina jäävad:

1. Võidupüha pidulik algus on kell 06.00 ja toimub üldises korras;
2. Riigivanema raadiokõne ja selle kuulamine;
3. jumalateenistused toimuvad kirikuis;
4. langenud kangelaste mälestustseremooniad ja linnuseil tahvlite avamine sünnib esinduste kaudu;
5. paraadid ja rongkäigud jäävad ära;
6. õhtul korraldatakse siseruumides päevakohane peoõhtu, kus loetakse ette Riigivanema läkitus. Võidutuled ja tulepeod jäävad ära.

On hommikupoolikul ilm sajune, aga õhtupoolikul **ilus**, tuleb korraldada õhtupoolikune osa nõnda, nagu see on ette nähtud ilusa ilma puhuks. Ei jõua hommikupoolse sajuse ilma tõttu kohale tõrvik-tuled Tallinnast, saata välja tõrvik-tuled malevate keskustest õhtupoolikul oma äranägemisel või süüdata võidutuled kohtadel ilma maakondlikust keskusest tuld ära ootamata.

VIII. Täiendavaid juhtmõtteid ja üldkorraldusi.

1. **Pidustuste sisemine ja väline ilme.** Võidupüha on meie **rahvuspäeva**. Seepärast peab tema

sisu olema rajatud **tõsisele** isamaalisele ja rahvuslikule vaimule. Need viimased peavad kandva joonena esinema igas selle päeva pidustuste üksikasjas. Sisulisteks ettekanneteks kasutatagu **eranditult algupärandeid**, mille valikul pandagu tugev rõhk päeva tõsisele ja sügavale mõttele. Muidugi peab ka ettekandeis olema omajagu tujutõstvaid **momente**, kuid need ei tohi olla labased jandid, mis võiksid viia päeva üksikuid osasid üksteisele risti vastu käivaiks ega tohi **riivata meie kodanike usulisi, moraalseid ega muid rahvast kandvaid tundeid**.

Võidupüha väline ilme olgu kõigiti pidulik. Piduruumid ja välised pidustuste kohad tuleb dekoreerida rohelisega ja ehtida rahvuslippudega. Kaugele ulatavama ülesandena tuleb asuda alatiste piduplatside ja võidutulede põletamise kohtade korrastamisele ja kaunistamisele. Selleks seada kokkutuleku vastavad planeerimise, puude istutamise ja püsivrakendite püstitamise kavad ning luua võimalused nende kavade teostamiseks. Loomulikult ei ole need kavad teostatavad ühe aastaga, vaid rea aastate jooksul.

Võidupüha välise ilme pidulikkuse tõstmiseks tuleksid kõik riigi ja omavalitsuse ametihooned, samuti koolimajad, seltsimajad ja üldiselt kõik asutused, kust juhitakse meie riiklikku ja rahvuslikku elu, Võidupühal väliselt dekoreerida ja kaunistada ja, kui võimalik, Võidupüha õhtul illumineerida. Ei ole liigne, kui ka kõik kaaskodanikud ehiksid oma elamud Võidupühal väliselt eriti pidulikuks.

Võidupühal on soovitav kanda **rahvusrõivaid**, kui ei esineta mõne organisatsiooni vormiriietuses. Pidustustel valitsegu **eeskujulik ja asjalik kord**. Ei tohi unustada korrapidajate võrgu organiseerimist. Tuleb vältida võimalikke korratusi ja vahejuhtumeid ja manitseda kaaskodanikke surveta ise pidama korda ja hoiduma alkoholi tarvitamisest.

2. Pidustuste üksikasjaline päevakava. Võidupüha pühitsemise kavad ja tseremooniad kohtadel tuleb välja töötada kõigi peensustega, täpse aja arvestusega ja sisuga. Seejuures tuleb arvestada kõiki kohapealseid olusid ja võimalusi, mitte unustades ka olulisi kõrvalasju (näiteks, kui sõidetakse hobustega kohtadele, kuhu asetada ja kuidas kinnitada hobuseid). Üldiselt tuleb pidada kinni nõudest, **Võidupüha ettevõtteid ei tohi venitada liiga pikaks ja laiaks, sest selle arvel kannatab meeleolu ja sisu**.

3. Pidustuste kokkutuleku kohad. Pidustuste ja kokkutulekute kohtadeks valitagu kõige sobivamad ja eranditult selleks pühaks väarikad kohad. Nende kasutamise suhtes lepitagu varakult kõigis üksikasjades kokku nende kohtade omanikuga või hooldajatega, et hiljem ei tuleks lahkarvamisi. Pidude ja kokkutulekute kohad seatagu korda ja sisustatagu (kui see on vaja ja lubatud) päevale tarviliiselt ning viidagu pidustuste lõppedes jälle tagasi endisesse olekusse, **mitte aga jätta puhastamata ja korrastamata**.

4. Võidutuled. Võidutulede kohaks tuleb valida ümbruskonna kõrgeim või nähtavaim koht, kui võimalik, siis ka säärane, millel ajalooline tähtsus ja kus ruumi mõttes on võimalik läbi viia võidutuledega seoses olevaid kavatsusi. Võidutulede jaoks tuleb ehitada mättaist tulipesad, mis tublisti üle külvata liivaga, et **vältida tule edasikandmist mööda**

maad. Kuna tulest võib tekkida hädaoht ümbruskonnale, **tuleb ette näha kaitseabinõud õnnetuse juhtudeks.** Tuleb erilisel hoolt kanda, et võidutulede juures valitseks eeskujulik kord. Selleks moodustada tarviline korrapidajate võrk.

Võidutuled peavad olema võimsad. Selleks hoolitsetagu aegsasti vajalise arvu vaiguse põletusmaterjali, tõrvatünnide ja nende ritvade eest.

5. Rahvuslipp. Meie rahvuslipp on meie võitude ja võitude sümbol, millega Võidupühal uhkusega ehime oma kodud, asutused, pidukohad ja ajaloolised võidupaigad. Sellepärast olgu meie kõikide hool, et rahvuslipp oleks alati ja esineks kõikjal väärilt ning temale oleks pühendatud tarviline lugupeetamise avaldus. Lipud olgu õigeis värves ja mõtudes ning korralikud ja **puhtad**. Lipuvardad olgu korralikud ja **võimsad mastid**, aga mitte juhuslikud aiateivad või latid, asetatud väärrikasse kohta, värvitud ning sobiva kinnitusega hoonete külge või maa sisse. Lipuvarraste asetamisel hoonetele tuleb senisele lipuvarraste längu asetamise viisile eelistada püstloodis asetamise viisi (loomulikult seal, kus seda võimaldab maja asend ja fassaad). Seega kerkivad lipud nii alt kui ülalt vaadatuna rohkem esile ja mõjuvad suursugusemalt ning dekoratiivsemalt. Üldiselt tuleb aga vältida lipuvarraste väljaasetamist läbi põõningu või aknaaukude.

Võidupühal lehvigu lipud kõikjal — igas peres täismastis!

Lipud heisatakse Võidupühal kell 06.00 ja langetatakse päikese loojenedes. Ka peoplatsidel toimugu päikese loojenedes lipu langetamine vastava tseremooniaga.

6. Esmaabi korraldus. Kuna Võidupüha pühitsemisele koguneb rahvast suurel arvul, ei tohi unustada ka **esmaabi korraldusi**. Tingimata tuleb esmaabi korraldused ette näha õhtusteks pidustusteks.

7. Kulud. Võidupüha pühitsemine kohtadel toimub kohapealse korralduse **hoolet ja kulul**. Ettevõtted olgu põhimõtteliselt **tasuta** ja kättesaadavad kõigile. Mingisuguseid maksulisi pääsmeid Võidupüha üldpidustustele **ei tohiks olla**, küll on aga lubatud korraldada maksulisi einelaudu ja mitmesuguseid muid ettevõtteid, mis ei ole pidulikele tarvituse- või kasustusekohustuslikud ja millede puhastulu eranditult läheb kohapealsele komiteele Võidupüha korraldamise **kulude kätte**, mitte aga mõnele kohapealsele organisatsioonile üksikult tulu saamise otsarbel. **Einelauad olgu alkoholita**.

8. Kõnelejad ja kõnekonspektid. Kõnelejate väljasaatmisega on raskusi. Tuleb läbi saada oma kõnelejatega. Lähemal ajal saadetakse keskkomitee poolt laiaili kõnekonspektid, mida võiks kasutada materjalina kohapeal kõnede koostamisel.

IX. Linnuste märkimine ja jäädvustamine.

Läinud aastal alatud töö linnuste märkimise ja jäädvustamise alal tuleb käesoleval aastal viia lõpuni. Selleks:

1. Kõik linnuseile viivad teed tuleb läinud aastal antud juhtnööride ja kokkulepete järgi varustada **juhistupadega**.

2. Linnused varustada alatiste **lipumastidega** ja **rahvuslippudega** ning **korrastada** praegu olevad lipumastid ja lipud.

3. Kus läinud aastal mälestustahvliid püstitatud, need vaadata üle ja korrastada. Kus tahvliid tellitud ja saadud, kuid üles panemata — need üles panna ja avada. Puuduvate linnuste jaoks tuleb tahvliid muretseda ja üles seada ning avada. Tahvleid on võimalik tellida Kaitseliidu Peastaabi kaudu hinnaga Kr. 20.— tükk. Tellimised ühes rahaga saata Kaitseliidu Peastaabile hiljemalt 10. maiks s. a., kusjuures ära tähendada, missuguse linnuse jaoks tahvel on määratud (nr. linnuste üldnimestikust) ja kuhu (raudteejaam) ja kelle nimele tahvel välja saata.

4. Tahvlitega tähistatud linnused tuleb varustada teadetevitriinidega läinud aastase instruksiooni kohaselt.

5. Erilised juhtnöörid muinaslinnade äramärgimiseks, mis on avaldatud läinud aastases instruksioonis, jäävad ka sel aastal maksma. Uudsusena linnuste jäädvustamise alal toimub käesoleval aastal linnuste kohta rahvajuttude ja legendide kogumine, mida teostada alljärgnevatel juhtnööridel.

6. Kuidas ja kellelt koguda suulist traditsiooni linnuste kohta?

Suulise traditsiooni koguja peab ise enne hoolikalt läbi lugema ja läbi mõtlema küsimuslehe ja juhise. Alles siis asugu ta inimesi küsitlema ja pangu hoolikalt kirja võimalikult kõik jutustatu. Kui ainekordub teise jutustuses, siis pole selle märkimine enam nii oluline, vaid mainitagu, et need ja need andmed esinevad siin üldiselt.

Kirjutused tuleb kirjutada hiljem ümber puhtalt kõigi märkustega, mis ta teinud andmestiku kogumisel. Ühe sõnaga, traditsiooni koguja koostab korraliku protokoll, kirjutab sellele alla ja saadab edasi alluvuse korras vastavale Kaitseliidu üksuse pealikule. Maleva Staap maleva pealiku korraldusel kogub kõik protokollid ja saadab need edasi Kaitseliidu Peastaabi ülemale.

Protokollide sisu kärpimine pole maleva staapidele lubatav, küll aga võib ta seda lisalehtedega täiendada.

Traditsiooni kogumisele rakendatagu inimene, kellest võib eeldada, et tal on huvi ja võimeid selle töö teostamiseks. Niiviisi vastavalt juhtnööridele kogutud materjal omab teadusliku väärtuse ja seda võidakse kasutada väga mitmeks otstarbeks.

Ühe ja sama linnuse kohta võib ainekukku koguda muidugi väga mitmelt inimeselt. Ainekukku võib leida hoopis teise maakonna piirides. Näiteks mõne Saaremaa linnuse kohta võib anda head ainekukku hoopis Harjumaal elav inimene. Muidugi eeldusel, et ta on elanud Saaremaal või kuulnud andmeid otsesest allikast.

Igal juhul tuleb märkida täpselt, missuguse linnuse kohta andmed käivad.

Kui piirkonnas esineb mingi üldiselt tähtis muu vana mälestus, hiiepuu, ohvrikivi, pelgupaik, püha allikas, kalmud või m. s., siis märkida üldiselt ka neid.

Suulise traditsiooni hankimiseks pöördatagu esi-joones inimeste poole, kes on:

- aastailt vanemad;
- ühes ja samas kohas elanud püsivalt (põline asukas);
- hea mälu.

Igal juhul tuleb üles märkida jutustaja:

- perekonna-, ees- ja isanimi, vanus, praegune elukoht;
- sünnikoht ja kust ta on sinna asunud, elukutse;
- kust ta omandas ainekuku, kellelt kuulnud (kohalikult rahvalt või mujalt), kas kusa-gilt lugenud või kas pole tegemist jutukangelase oma septsustega. Andmestiku koguja võib sel juhul lisada oma arvamise.

Eriti soovitav on kirjutisele või protokollile juurelisada foto-ülevõtteid, jooniseid — endisi või praeguseid — ja võimalikult veel mitmest vaatekohast.

Protokollida tuleb:

a. Mida jutustaja ise näinud ja teab:

Kelle omand on linnus praegu (maakond, kihelkond, vald, küla, talu)?

Millist nime kannab linnus praegu?

Millises seisukorras on linnus praegu (põld, mets, karjamaa, heinamaa)?

Milleks on mälestuse järgi linnust veel kasutatud?

Kas linnusel on toimetatud muinasteaduslikke kaevamisi?

Kuna ja kes on kaevanud?

Kas ümbruskonna elanikud on linnust rikkunud (vedanud sealt mulda, kruusa, liiva, kive jne.)?

Kas on tulnud välja muinasleide, millised need olid, kuhu need pandi?

Kelle järelvalve alla kuulub linnus muinaskaitse korralduse järgi?

Milliseid traditsioone seob ümbrusk. elanikkond linnustega (peod teatud ajal, Jüriöötuled, Jaanituled jne.)?

Kuidas suhtuvad elanikud linnustele praegu? Kas kui esivanemate iseseisvusaegsele mälestusele või täiesti ükskõikselt?

Kas möödunud aastane linnuste mälestamise aktsioon Kaitseliidu poolt ja ERK'i ning Arkeoloogia kabineti hoogsaim linnuste uurimise aktsioon on rahvas koha peal äratanud huvi linnuste vastu?

Kas on kohalike elanike arvates võimalik värskendada sealse linnuse mälestust?

Milliseid soove on kohalikel elanikel oma linnuse suhtes?

b. Mida jutustaja on kuulnud teistelt:

Üles märkida kõik kuuldavad lood, legendid, rahvajuttud, mis rahvas on annud edasi põlvest-põlve, suust-suhu kohalikust linnusest:

Lood linnamäe tekkimisest.

Linnuse (Linnamäe) praeguse nime tekkimisest ja kujunemisest.

Missugused nimed on rahvasuus tarvitusel praegu või tarvitusel olnud varem.

Linnusega seotud sõjad ja inimeste varjumise ning kaitsejutud.

Linnusega seotud jutud näljast, katkust, surmast, maa asundamisest, peidetud varandustest jne.

Linnusega seotud kangelaslood.

Linnusega seotud usundlikud kombed.

Kui on linnusega seotud Vabadussõja sündmusi, siis eriti mainida neid.

Protokollida ka kõiki teisi rahva-traditsiooni sügumeid linnuste kohta, mis siin on jäänud mainimata.

Kui on koha peal häid linnuseid või muid kinnismuistendeid iseloomustavaid pilte, jooniseid, plaane, lisada need protokollile.

Linnuste kohta käivate andmete kogumisele tuleb **asuda kohe**, leides ja tööle rakendades kohtadel vastavad kaastöölised. Andmete kogumine läbi viia

hoogtööna käesoleva aasta Võidupühaks. Materjalid originaalis saata maleva staapide kaudu Kaitseliidu Peastaabi ülemale koos Võidupüha pühitsemise üldise aruandega.

K. Saar, major,
Harju Maleva pealik.

IV Võidupüha pühitsemist korraldava Harjumaa komitee koosseisu kuuluvad: Harju malevapealik major **K. Saar**, Isamaaliidu esimees ja malevapealiku abi ltn. **O. Suursöö**t, Harju Maavalitsuse esimees **K. R. Ruus**, maleva juhatuse liikmed **P. Männik** ja **R. Kuris**, Riiklikust Propaganda talitusest **O. Piirsalu**, Paldiski linnapea **J. Odres**, Harjumaa koolinõunikud **J. Juhandi** ja **H. Summer**, noorte kotkaste malevapealiku abi **V. Tammet**s, ringkonna esinaine **M. Voore**, kodutütarde ringkonnavanem **M. Arak**, Harjumaa tuletõrje brigaadi pealik **A. Sork** ja ÜENÜ esindaja **Pullisaar**.

Harjumaa komitee asukoht on Harju Maleva staabis, Tallinn, Kaarli tn. 8 (telef. 451-91 ja 451-09), kuhu palutakse pöörata üleskerkinud küsimuste lahendamiseks ja õienduste saamiseks.

IV Võidupüha pühitsemist korraldab Harjumaa komitee.

Võidupüha pühitsemine Harjumaal.

Kõigile malevkondade, kompanide ja üksikute rühmade pealikele, naiskodukaitse ringkonna ja jaoskondade esinaistele, noorte kotkaste ja kodutütarde juhtidele ning kõigile IV Võidupüha pühitsemist korraldavatele komiteedele.

Täienduseks IV Võidupüha pühitsemist korraldava Keskkomitee ringkirjale, mis „Harjulases“ eelpool avaldatud, palub Võidupüha pühitsemist korraldava Harjumaa komitee teostada ja käsitada alljärgnevaid juhtnõore ja mõtteid, vastavalt kohalikkudele oludele:

I. Võidupüha pühitsemise algatust palub komitee võtta enda peale Harju Malevat.

Võidupüha pühitsemisest palutakse osa võtta kõiki kaitseliidu üksusi, naiskodukaitse jaoskondi, noorte organisatsioone, valla-, alevi- ja linnavalitsusi, õpetajaskonda, isamaa liidu osakondi, tuletõrjeliidu osakondi ning kõiki kohalikke kultuurilisi ja hariduslikke seltse, nais- ja noorte organisatsioone ja kõik asjale kasulikud isikud.

II. Malevkondade-, kompanide- ja üksikute rühmade pealikuid palutakse kokku kutsuda, kes seda veel teinud pole, p. I tähendatud omavalitsuse, organisatsioonide ja seltside esindajad ning isikud ja moodustada igas vallas (alevis ja linnas) kohalikud komiteed, hiljemalt 20. maiks s. a. Kui komitee liikmeilt on suurearvuline, on soovitatav, kui seda tarvilikuks peetakse, valida 3—5-liikmeline komitee juhatuse, et hõlpsam koos käia üldisel koosolekul otsustatud asjade läbiarutamiseks ja elluviimiseks.

Komitee ja komitee juhatuse liikmete nimed palutakse teatada Harju Maleva staapi hiljemalt 1. juuniks s. a., ära tähendades, missugust asutust või organisatsiooni keegi esindab.

Kohalikud komiteed töötavad välja üksikasjalised Võidupüha pühitsemise kavad Keskkomitee ja siin toodud korralduste ja mõtete ning kohalikkude olude kohaselt ja saadavad ära kirja maakonna komiteele hiljemalt 1. juuniks s. a.

Mitmekesiste Võidupüha ettevalmistamise ja läbiviimise tööde mõttes on soovitatav ülesanded jagada moodustatavate toimkondade vahel. Toimkonnad võiksid olla:

1. jumalateenistust korraldamiseks;
2. paraadide, rongikäikude ja tseremooniate läbiviimiseks;
3. korrapidajate määramiseks ja nende ülesannete väljatöötamiseks (eriti võidutulede juures);
4. pidustuste kavade ja aruannete koostamiseks;
5. võidutulede ja platside korraldamiseks;
6. majandus- ja toitlusaladel;
7. asmaabi alal;
8. ehituste püstitamiseks ja dekoratsioonide korraldamiseks;
9. linnuste ja teiste muistsete mälestusesemete kohta rahvajuttude ja legendide kogumiseks antud juhtnõotide kohaselt — töö lõpetatakse 23. juuniks, et oleks andmed Võidutuledele käsitamisel.

III. Võidutulesid põletatakse ajaloolise tähtsusega kohtadel, nagu: vanadel maalinnadel, muistetel ja Vabadussõja aegestel lahingväljadel ja mälestussammaste lähedal, ajaloolise tähtsusega mitmesuguste esemete lähedal jne.

Valdades, kus puuduvad ajaloolise tähtsusega kohad ja esemed, korraldatakse võidutulesid teistel ilusamatel kõrgetel kohtadel.

Kui mõned vallad soovivad liituda Võidupüha pühitsemiseks tähtsal ajaloolisel kohal, siis teevad selleks korraldused vastavad kohalikud komiteed.

Eesti muinaslinnad Harjumaal arvatakse olevat (kõigi kohta pole andmed just täpsad):

1. Hageri Linnamägi — Haiba as. nõmmel; Sobari talu väravas;
2. Hageri Oestemägi — Kirna as. nõmmel;
- *3. Lohu Loone linnamägi;
4. Linnamägi ehk pelgupaik Peningi vallas Iga vere k. ligidal (Linnuvõhm);
- *5. Vana-Linnamägi Padise-Kloostri as. 1 km lõunas jõe kaldal;
6. Kantsimägi Seli as. maal;
7. Kantsimägi, Juuru as. maal;
8. Linnamägi Hõreda as. juures heinamaal;
9. Rootsimägi — Tõdva jõe lähedal soos;
10. Linnamägi — Nabala as. mädarabas;

- *11. Iru linnamägi;
- *12. Linnamägi — Jägala jõe suus;
- 13. Kose linnus — Ravila as. koplis;
- *14. Voose linnamägi — Nuhja t. põllul;
- 15. Kiiu linnapaomägi — Linnapao talu juures;
- *16. Varbola linn, Nissis, Palli asundustalu 1,5 km SW.;
- *17. Keava linnamägi — 1 km Keava as. kirdes;
- *18. Linnamägi Nissis Russalu as. lähedal riigimetsas;
- *19. Linnaase Kuusalus Kuusalu kl. Kapa tl. maal;
- *20. Linnamägi Kolga vallas Muuksi külas.

M ä r g e: Ristiga märgitud on kindlaks tehtud muinaslinnad.

Ülevalpool toodud vanad ajaloolised linnuste ja maalinnade asukohad, kui nad on sobivad, seatakse korda.

Väljavalitud alalisele võidutule platsile, on see muinaslinn, lahinguväli või mõni muu kaunis paik, ajaloolise tähtsusega või ilma selleta, püstitatakse:

1. **Võidualtar**, mis kujutab endast umbes 0,5 m kõrgust liivast ja mätastest ehitatud ümmargust, keskel sisepoole kumerat, kollet-tuleaset, lähimõõduga 2—3 sülda, arvestada asjaolu, et saaks võimast tuld kolde peale teha (kividest võidualtareid ei tule ehitada, sest kivi kuumuses lõhkeb ja laguneb);

2) **Alaline lipuvarras** — pikk tugev mast, mis niipea ei mädane ja kaugele näha;

3) **Alaline (võib olla kividest) kõnetool** — kui teisiti pole korraldatud.

Peale eeltoodu linnustele püstitatakse linnuse tähismärk, mälestustahvel. Linnuste tähismärki, mälestustahvli, võiks ka kasutada kõnetooli esiküljena. Mälestustahvlite avamine teostatakse piduliku tseremooniaga. Mälestustahvlite avamise tseremooniast kutsutagu osa võtma kõik asutused ja organisatsioonid ja koolid oma lippudega.

Avamise aktuse kestvus olgu kõige rohkem 1,5 tundi.

Aktuse kavas on harilikult:

- rongikäik orkestriga;
- avasõna;
- mälestustahvli avamine; hümn;
- mälestustahvli õnnistamine;
- kõned ja muud sellega seoses olevad talitused;
- lõppsõna.

Laulu või pasunakooride ettekanded vahelduvad aktuse suuliste osadega.

M ä r k u s: Võidutulede platside korraldustööde kohta on ülevalpool toodud juhtmõtteid, kuid platse korraldatakse vastavalt kohalikkudele oludele ja soovidele, kuidas see sobivam.

Teetähised linnustele püstitatakse Harju Maavalitsuse korraldusel, kus need puuduvad, tuleb pöörata Maavalitsuse teedeosakonna juhataja poole.

IV. Linnamägede kasutamise asjus võidutulede korraldamiseks lepatakse kokku omanikuga kuni nende muinaskaitse alla võtmiseni ja rahvuslike püstituste paikade määramiseks seaduslikus korras, kus seda senini veel tehtud pole.

V. Rahvuslipu ülestõmbamine ja sarvepuhumine linnustel Võidupüha hommikul kell 06.00 tuleks jätta noorkotkaste hooleks, kes välja panevad linnustele garnisonid või valvemeeskonnad, 22. juunil kell 19.00.

Korraldused noorkotkaste rühmadele kõigis lin-

nustes, kus põletatakse võidutulesid, garnisonide väljapanekuks ja teiste ülesannete täitmiseks, teeb noorkotkaste Maleva staap. Noorkotkad linnustes vabanevad ülesannete täitmisest peale Tallinnast saadetud härra Riigivanema poolt süüdatud tule üleandmist kohaliku komitee esimehele või tulevanemale tseremoonia kohaselt, mis väljatöötatakse noorkotkaste rühmadele noorkotkaste Maleva staabi poolt.

VI. **Härra Riigivanema läkituse ja tõrviktulede väljasaatmise kord.**

Härra Riigivanema poolt süüdatud tuli ja Võidupüha läkitus, kui läkitus kohalikkudele komiteedele varem pole üle antud, toimetatakse Harju Maleva mootorratturite patrullide poolt kohalikkudele komiteedele edasi järgmistes punktides ja kella aegadel:

1. Keila al. ja valla komiteele Keila vallamaja juures kell 16.45.
2. Kloostri, Vihterpalu ja Nõva v. komiteele, Paidise kloostri as. koolimaja juures, kell 17.30.
3. Paldiski l. ja Pakri v. komiteele, Paldiski linnavalitsuse juures, kell 18.15.
4. Saue v. komiteele, Saue vallamaja juures, kell 16.15.
5. Laitse v. komiteele, Pärnu mnt. Laitse as. tee otsas, kell 17.00.
6. Riisipere v. komiteele, Nissi al. seltsimaja juures, kell 17.30.
7. Varbola v. komiteele, Varbola vallamaja juures, kell 18.00.
8. Kernu v. komiteele, Pärnu mnt. vallamaja juure viiva tee otsal, kell 18.20.
9. Saku ja Nabala v. komiteele, Traani kõrtsi juures, kell 16.30.
10. Kohila ja Hageri v. komiteele, Kohila al. seltsimaja juures, kell 17.00.
11. Kaiu, Juuru ja Kuimetsa v. komiteele, Hagudi jaama juures, kell 17.20.
12. Rapla v. ja alevi komiteele Rapla al. seltsimaja juures, kell 17.45.
13. Raiküla v. komiteele, Raiküla as. juures teeristil, kell 18.00.
14. Järvakandi v. komiteele Järvakandi vallamaja juures, kell 18.15.
15. Järvakandi klaasivabriku komiteele, Järvakandi klaasivabriku juures, kell 18.40.
16. Kehtna v. komiteele Keava as. juures, kell 18.15.
17. Inglise valla komiteele, Kädva algkooli juures, kell 18.45.
18. Kurna v. komiteele, Lehmja as. juures, kell 16.20.
19. Rae v. komiteele, Vaida k. poe juures, kl. 16.45
20. Kuivajõe ja Tuhala v. komiteele, Kolu k. teeristil, kell 17.10.
21. Peningi ja Ravila v. komiteele, Kose al. seltsimaja juures, kell 17.40.
22. Triigi v. komiteele, Hardu küla koolimaja juures, kell 18.20.
23. Nehatu v. komiteele, Iru küla koolimaja juures, kell 16.15.
24. Jõeletme v. komiteele, Jõeletme koolimaja juures, kell 16.45.
25. Anija ja Raasiku v. komiteele, Anija vallamaja juures, kell 17.10.
26. Kodasoo ja Kiiu valdade komiteele, Kuusalu al viival teetsal, kell 18.40.

27. Kolga v. komiteele, Kahalas, kell 19.10.
 28. Kõnnu v. komiteele, Kõnnu v. juures, kl. 19.40.
 29. Naissaare v. komitee viib tule otsekohe maleva staabist 23. juunil kl. 10.00 ja 16.00 vahel.

10 motorratturit määrab Linnaümbruse malev-konna pealik ja teatab nende nimed maleva staapi 10. juuniks.

Tallinnast saadetud mootorratturid jäävad lõpp-punktis vastava kohaliku komitee külalistena Võidupüha pidustustele.

Määratud mootorrattureil ilmuda maleva staapi 23. juunil kell 06.30, kus neile ülesanded antakse. Mootorrattureil olla korralikus uues vormis.

Määratud tulede edasiandmise punktidesse saadavad kohalikud komiteed tulede vastuvõtjad, kellele aegsasti kohal olla, et viivitust tule edasiandmisel ei tule.

Tule vastuvõtjaiks on soovitat määrata kaitse-liitlasi **rattureid või ratsamehi**, võimalikult kolme kaupa, et mõnesuguse äparduse puhul toimetatakse tuli õigeaks ajaks kohale.

Tule vastuvõtjad ratsamehed on soovitat riie-tuda muistsete eesti sõjamehe ratsanikkude rõi-vasse.

Tulede edasitoimetamine võidutulede kohtadele on kõige otstarbekohasem tormilaternates või eri-liste tõrvikutega.

Erilisi tõrvikuid tule edasiviimiseks ja alalhoid-miseks (valmistatud plekist lambi ja tulemasina põ-himõtteil), missuguseid võib iga aasta kasutada, saab osta maleva staabi kaudu, hinnaga Kr. 2.50. Soovijail tellimised maleva staapi sisse anda **hilje-malt 1. juuniks s. a.**

Kohalikkude komiteede poolt tule vastuvõtuks patrullid viivad tule otsekohe võidutule korraldamise kohta, kus selle edasi annavad noorkotkaste hoolde, kes tule saadikutena tõrvikuga esimehele või tuleva-nemale mõni minut enne kella 22.00 üle annavad (kui see teisiti ei ole korraldatud).

Tulevanemaks on vanem kohalik seltskonna te-gelane, rietatud rahvusriideisse (muistseks vane-maks).

Võidutulede edasiandmine, vastuvõtmine ja süü-tamine sündigu igalpool väljatöötatud piduliku toi-minguga.

Võidutulede süütamine sündigu üle maakonna täpselt kelle 2200, milleks ajanäitajad samal päeval raadio teadaande järgi kontrollida.

VII. Härra Riigivanema ja teiste riigijuhtide kõnede kuulamiseks on soovitat ülesseada raadio aparaate seltsimajade, koolimajade, kirikute juures, linnustel ja teistel rahvakogumise kohtades, kuidas seda võimaldavad ja tingivad kohapealsed olud. Raadio kõnede kuulamise ajad tehakse aegsasti inimestele teatavaks kohapealsete komiteede poolt kuulutuste kaudu või mõnel muul teel.

VIII. Hoiduda tuleb ettevõtetest, mis killusta-vad jõude, nagu: kaitse-liitlaste ja naiskodukaitse liikmete kokkutõmbamine malevkondade või malev-kondade koonduste kaupa kirikutesse vandetöötuste andmiseks või suuremate paraadide korraldamiseks.

Paraadide pidamine on mõeldav suuremates kes-kustes, kui see takistavalt ei mõju valdades Võidu-püha pühitsemisele.

Kui paraade on kusagil otsustatud pidada, siis võtku sellest vähemalt osa orkester, üks kompani

kaitse-liitlasi, naiskodukaitse, noorkotkad, kodutüt-red ja kõik kohalikud organisatsioonid ja asutused. Nigelaid ja väikesearvulisi paraade ei tule korral-dada.

Arvesse võttes eeltoodud mõtteid, kaalutagu pa-raadide korraldamise küsimus hoolega läbi.

IX. **Paraade, aktusi, pidusi, rongikäike ja teisi mitmesuguseid päevapidustuste eriosi ei tule venitada pikaks, mis võib kujuneda osavõtjaile tüütavaks, vaid kõik eriosad viidagu läbi hoogsalt, lühidalt ja sisukalt. Kõigil Võidupüha pidustustel on organisatsioonid oma lippudega.**

X. Hommiku- ja õhtupoolse osade vahel tuleks teha, vastavalt kohalikkudele oludele, pikem vahe-aeg, kui see ettenähtud, et inimesed võiksid oma iga-päevaseid talitusi toimetada.

XI. Kuna nimekamad kõnelejad sõidavad ena-masti Võidupühaks oma kodukohtadesse, siis palu-takse kohalikke komiteesid, pöörduda otsekohe nende poole, väljaarvatud Vabariigi Valitsuse liikmed, kel-lede poole pöörduetakse ainult maakonna komitee kaudu.

Tuleb ka arvasteda asjaolu, et Vabariigi Valit-suse liikmed Võidupühalt on seotud keskasutustes.

Arvesse võtte eeltoodud, tuleb komiteedel ise hankida kõnelejaid ja paluda kõnelema kohapealseid ja Võidupühaks kohapeale sõitnud tegelasi ja kõne-mehi, tarbekorral kokkuleppides kõnelejate asjus lähemate naabervalla komiteedega.

Kõnede konspektid saadetakse välja nende saa-bumisel.

XII. Kuna Jaanipäev on surnuaia püha, siis naisorganisatsioonidel, kohaliku naiskodukaitse jaos-konna algatusel, erilist tähelepanu pöörata Vabadus-sõja langenuid kangelastele püstitatud, kui ka teistele, heitlusega ja võitlustega seoses olevate, mälestus-sammaste ja langenuid kangelaste haudade korralda-misele ja kaunistamisele (kui viimaseid omaksed ei korralda).

XIII. **Riietus** — organisatsioonid oma vormis, kellel olemas — soovitat on aga **rahvariietus** (välja arvatud paraadil).

XIV. Kõik aktused ja pidustused kandku sooja kodust laadi, millest nii noored kui vanad heal mee-lel osa võtavad, eriti võidutulede juures — kõned, laulud, rahvamängud, rahvatantsud, orkestri ette-kanded jne.

Pidustuste lõpp võidutulede platsilt sündigu enne rahva laiali valgumist.

Pidustused lõpevad lõppsõnaga ühe komitee liik-me poolt, mis olgu lühike, kuid hoogus ning selle jä-rele lõppmarss, kui orkester olemas, või ühislaul.

XV. Võidupüha pühitsemisega seoses olevad ku-lud kaetakse komiteedes esindatud organisatsioonide ja asutuste poolt vastastikkusel kokkuleppel.

XVI. **Kõigil Võidupüha pühitsemist korralda-vatel kohalikkudel komiteedel palutakse saata Harju Maleva staapi, Tallinn, Kaarli tn .8, hiljemalt 1. juu-lik s. a. Võidupüha pühitsemise aruanne, kus mär-gitakse:**

1) kus kohal korraldatud raadiokuulamisi, pidu-likke jumalateenistusi, paraade, rongikäike, aktusi, võidutulede põletamisi, pidusid jne. ning palju osavõt-nud inimesi raadiokuulamistest, pidulikkudest juma-lateenistustest, paraadidest jne., see on iga pidustuse eriliigi kohta näidata **eraldi osavõtjate arv;**

2) näidatakse ära, missugused pidustuste alad olid maksulised;

3) aruande lõpus tehakse kokkuvõtte Võidupüha ettevalmistuse, sisustamise ja selle läbiviimise muljete, meeleolude, ettetulnud vahejuhtumiste ning iseäranis huvitavate momentide ja uuduste kohta, võrreldes eelmiste aastatega;

4) ettepanekuid Võidupüha pühitsemise üldkava täienduseks või muutmiseks tulevikus.

1. juuliks s. a. saadetakse ka, koos Võidupüha pühitsemise aruandega, linnuste ja teiste muistsete mälestusesemete kohta kogutud kirjalikud materjalid ja koostatud protokollid keskkomitee korralduses antud juhtnõrde järele.

Võidupüha pühitsemist korraldava Harjumaa komitee loodab, et kõik pealiked koos juhatustega, valla-, alevi- ja linna omavalitsused, õpetajaskond, kõik seltskondlikkude-, kultuuriliste-, nais- ja noorteorganisatsioonide juhatused ajaviimatult alustavad eeltöödega saadud juhtnõrde ja mõtete kohaselt ning ühisel nõul üksmeelselt läbi viivad IV Võidupüha pühitsemise kohtadel, vastavalt kohalikkudele oludele nii, et see oleks tõsiseks Võidu-rõõmupühaks, et selle pühitsemisest osa võtab kogu rahvas, et rahval jääks tundmine — mitte tema pealtvaataja osas, vaid ta ise pidutseb ja see on tema pidu.

IV Võidupüha pühitsemist korraldava Harjumaa komitee.

Pealike suvilaager Paldiskis,

12. ja 13. juunil 1937. a.

I. Laagri eesmärk — lahingväljaõppe võistluste läbiviimiseks pealike kaadri ettevalmistamine.

II. Laagrist osavõtmine. Laagrist on kohustatud osa võtma kõik laskurühmade ja -jagude pealiked ning nende abid.

Kompanide ja üksikute rühmade pealikul, nende abidel, neile vastavalt ja kõrgemal pealikuil osavõtt laagrist on soovitatav.

III. Eeltööd. Laagri ehituse ja õppeplatside korraldamise eeltööde juhtimise panem maleva vaneminstruktori kapten A. Vä l j a peale; temale abiks — kõik maleva instruktorid. Eeltööd instruktoritel läbi viia 8. kuni 11. juunini s. a.

Tööde läbiviimiseks määrata van. instr. kapten A. Vä l j a käsutusse Paldiski kompani kodu juure, 10. juunil kell 0900-ks:

a) Paldiski kompanist 15. meest ja Klooga üksikust rühmast 10 meest. Määratud kaitseliitlastel kaasa võtta iga 5 mehe peale 3 kirvest, 3 labidat, 1 käsi-saag, ühed tangid ja 1 haamer;

b) Keila tehnilise kompani pealiku 16 telefonisti ühes numbrikastiga ja 5 telefoni aparaadiga.

IV. Juhtiv koosseis:

Laagripealikuks olen mina, abiks — malevapealiku abi ltn. O. S u u r s ö ö t.

Õppepealikuks van. instr. kapten A. Vä l j a, abiks — kõik maleva instruktorid;

S a n i t a r p e a l i k u k s — Dr. K. S a a r, abiks — 4 samariit. ringkonna juhatuse määramisel;

M a j a n d u p e a l i k u k s — maleva sekretär V. T a m m e t s, abiks — maleva majanduspealiku abi F. T a m m e t s;

S i d e p e a l i k u k s — P. M ä n n i k, abiks — O. V i i r s o o;

K ä s k u d e t ä i t j a p e a l i k u k s — O. P i i r s a l u;

P r o p a g a n d a p e a l i k — maleva propagandapealiku korraldusel;

S p o r d i p e a l i k u k s — maleva spordipealik A. S o r k.

V. Laagrisse sõitmine. Sõit raudteel on tasuta Maleva Staabi poolt välja antud sõidupiletite järgi. Sõit veoautodel jaama ja sealt tagasi või otsekohe laagrisse sünnib üksuste kulul. Kui üksusel omal

summe pole, annab osalist toetust Maleva, milleks aegsasti malevapealikul summa suuruse kohta nõusolekut küsida. Üksuste pealikel erilist hoolt kanda sõiduvahendite muretsemise eest ja teatada meestele aegsasti väljasõidu aeg ja kogumiskoht.

Laagrisse tuleb rongidel välja sõita nii, et Paldiskisse jõuda rongiga 12. juunil kella 0920.

Omnibussidel ja veoautodel sõitjail Paldiski pritisimaja juures kohal olla 12. juunil kell 0900. Raudteel sõidupiletid saadetakse üksuste pealike kätte, kes need edasi annavad määratud vanemale.

Kui üksusest pealiked sõidavad mootorsõidukil, siis üksuse pealik annab seaduses ettenähtud tunnistuse autojuhile, mis varustatud tema allkirjaga ja kompani pitsatiga.

VI. Kaasavõetav varustus. Kõigil pealikuil kaasa võtta: vintpüss, üks padrunitasku, püssi puhastusabinõude komplekt, püssiõli, tekk, padi, teekruus, supikauss või katlake, supilusikas, käterätik, seep, riiete ja jalatsite puhastamise abinõud.

VII. Riietus. Laagrisse tulla vormis ja võõrihmagaga. Kõige odavam ja praktilisem on soetada suvipuuse ja müts — püksid võiksid kodukoetud riidest olla, missugust varustust saab 6—7 krooniga.

VIII. Teadaanded. Iga kompani ja üksiku rühma pealik määrab ühe rühmapealikuist vanemaks ja annab temale nimekirja kõigi üksuses määratud rühma- ja jagude pealike ning nende abide peale, märkuste lahtris ära tähendades, kes nimetatud pealikuist ei saa laagrisse ilmuda ja mis põhjusel.

Meeskonna vanem laagrisse jõudmisel esitab nimekirja laagri korrapidajale.

IX. Toidustamine sünnib ringkonna juhatuse korraldusel. Toiduvalmistajad, katelde juhid ja einelaua korraldajad määrab ringkonna juhatuse.

Toitu valmistada:

10. juunil — lõunaks ja õhtuks,

11. ja 12. juunil — hommikuks, lõunaks ja õht.,

13. juunil — hommikuks ja lõunaks.

Toidul on 10. ja 11. juunil 30 inimest, 12. ja 13. juunil umbes 300 inimest.

3 välikatelt, kõigi nõud ja toitained muretseb kohale majanduspealik.

Kõigil pealikel ja naiskodukaitse liikmetel leiba kaasa võtta 2 päevaks — saab osta ka einelauast.

Toidustamise eeltööde tegemiseks kõigil kompanide ja üksikute rühmade pealikul teatada maleva staapi, hiljemalt 5. juuniks laagrist osavõtjate **pealike** täpne arv.

X. Päevakord:

1) Laupäeval, 12. juunil:

kuni kella 10-00-ni — kogunemine laagriplatsile;
Kella 10.00—11.30 — telkide sissevõtmine ja eeltööd õppusteks;
,, 11.30—12.00 — laagri avamine;
,, 12.00—14.00 — lõunasöök ja puhkeaeg;
,, 14.00—20.00 — näitlik õppus teemil: „Jagu kallaletungil“ — õppust juhatab malevapealik;
,, 20.00—20.45 — õhtusöök;
,, 20.45—21.00 — eha ja lipu langetamine;
,, 21.00—24.00 — laagriõhtu ja meelelahutused;
,, 24.00-st — öine rahu ja puhkus.

2) Pühapäeval, 13. juunil:

Kella 05.30—07.00 — ülestõusmine, pesemine, laagri korraldamine ja hommikueine;
,, 07.00—07.30 — ettevalmistused õppusteks;
,, 07.30—08.00 — lipu ülestõmbamine ja korraldused päeva töö-tegevuse kohta;
,, 08.00—14.00 — õppused teemil: „Jagu kallaletungil“ — lahinguväljaõppe määruste kohaselt;
,, 14.00—15.00 — lõunasöök;
,, 15.00—16.00 — laagri lõpetamine ja koristamine.

K. Saar, major,
Harju Maleva pealik.

Saue suvilaager

18., 19. ja 20. juunil 1937. a.

I. **Laagri eesmärk** — Linnaümbruse-, Keila-, Kloostri-, Nissi- ja Hageri-Kohila malevkondade jagude lahinguväljaõppe võistluste läbiviimiseks.

II. **Laagrist osavõtmine.** Laagrist osavõtmine on kohustuslik kõigile Linnaümbruse-, Keila-, Kloostri-, Nissi- ja Kohila-Hageri malevkondade pealike poolt määratud võistlusjagudele ja määratud kohtunikudele. Linnaümbruse- ja Keila malevkondade jaod võistlevad reedel, 18. juunil, teistest malevkondadest — 19. ja 20. juunil s. a.

III. **Eeltööd.** Laagri ehituse- ja võistlusplatsi korraldamise eeltööde läbiviimise panem maleva vanema instr. kapten A. Välja peale; temale abiks — kõik maleva instrktorid. **Eeltööd instrktoritel läbi viia 15.—17. juunini.**

Tööde läbiviimiseks määrata van. instr. kpt. A. Välja käsutusse Saue as., 16 juunil kella 09.00-ks:

- Saue kompanist 25 meest.** Määratud kaitseliitlastel kaasa võtta iga 5 mehe peale 3 kirvest, 3 labidat, 1 käsisaag, ühed tangid ja üks haamer;
- Keila tehnilise kompani pealikul — 6 telefonisti** ühes numbrikastiga ja 5 telefoni aparaadiga.

IV. Juhtiv koosseis.

Laagripealikuks olen mina, abiks malevapealiku abi lt. O. Suursööt.

Õppepealikuks — van. instr. kpt. A. Välja; abiks — kõik maleva instrktorid;

Sanitarpealikuks — Dr. E. Pihlak, abiks — 4 samariitlast ringkonna juhatuses määratud;

Majanduspealikuks — maleva sekretär V. Tammet, abiks — maleva majanduspealiku abi — O. Arundi;

Sidepealikuks — P. Männik, abiks — O. Viirsoo;

Käskudetäitja pealikuks — O. Piirsalu;

Propagandapealikuks — Rud. Kuris;

Spordipealikuks — A. Sork.

V. **Laagrisse sõitmine.** Sõit raudteel on tasuta Maleva staabi poolt väljaantud sõidupiletite järgi.

Sõit veoautodel jaama ja sealt tagasi või otsekohe laagrisse sünnib üksuste kulul (soovitav palgata mitme üksuse või malevkonna peale üks veoauto). Kui üksusel omal pole summe, annab osalist toetust Maleva, milleks aegsasti maleva pealikul summa suuruse kohta nõusolekut küsida. Üksuste pealikel erilist hoolt kanda sõiduvahendite muretsemise eest ja teatada meestele aegsasti väljasõidu aeg ja kogumise koht.

Laagrisse tuleb rongidel välja sõita nii, et 18. või 19. juunil — väljasõidu kuupäev oleneb jagude võistluspäevast — vt. pkt. III:

- Tallinna poolt Sauela sõita rongiga, mis väljub Tallinnast kell 07.52 ja jõuab Sauele kell 08.34;
- Paldiski poolt Sauele saaks sõita rongiga, mis väljub Paldiskist kell 06.15 ja jõuab Sauele kell 06.59;
- Haapsalu poolt Sauele saaks sõita rongiga, mis väljub Turba jaamast kell 06.50 ja jõuab Sauele kell 07.40.

Omnibussidel ja veoautodel sõitjail Saue kompani spordiplatsil kohal olla 19. juunil kell 07.00.

Raudteel sõidupiletid saadetakse kompanide- ja üksikute rühmade pealikele kätte, kes need edasi annavad üksustest määratud vanematele.

Kui üksusest kaitseliitlased sõidavad mootorsõidukil, siis üksuse pealik annab seaduses ettenähtud tunnistuse autojuhile, mis varustatud tema allkirjaga ja pitsatiga.

VI. **Kaasavõetav varustus.** Kõigil kaitseliitlastel kaasa võtta varustus, mis ettenähtud Paldiski suvilaagrist osavõtjale.

VII. **Riietus** — sama, mis Paldiski laagrist osavõtjail.

VIII. **Teadaanded.** Laagrisse jõudmisel jagude pealikul esitavad võistlevate jagude nimekirjad laagri korrapidajale. Laagrisse ilmumine rivikorras.

IX. **Toidustamine** sünnib ringkonna juhatus korraldusel. Toidu valmistajad, katelde juhid ja einelaua korraldajad määrab ringkonna juhatus.

Toitu valmistada:

16. juunil — lõunaks ja õhtuks;
17., 18. ja 19. juunil — hommikuks, lõunaks ja õhtuks;

20. juunil — hommikuks ja lõunaks.

Toidul on:

16. ja 17. juunil — kuni 30 inimest,
18. juunil — kuni 100 inimest,
19. ja 20. juunil — kuni 300 inimest (umbes).
3 välikatelt, kööginõud ja toitained muretseb kohale majanduspealik.

Kõigil kaitseliitlastel ja naiskodukaitse liikmetel leiba kaasa võtta laagris viibimise ajaks 2 kuni 3 päevaks.

Toidustamise eeltööde tegemiseks laagrist osavõtivate malevkondade pealikutel teatada Maleva staapi, hiljemalt 10. juuniks, palju malevkonnast võtab mehi osa võistlustest ja suvilaagrist kokku.

X. Päevakord:**1) Reedel, 18. juunil:**

kuni kella 09.00-ni — kogunemine laagriplatsile Linnaümbruse- ja Keila malevk. jagudel;

Kella 09.00—10.00 — telkide sissevõtmine ja eeltööd võistlusteks;

„ 10.00—10.30 — laagri avamine;

„ 10.30—13.00 — jagude vahelised lahinguväljaõppe võistlused, määruste järgi;

„ 13.00—14.00 — lõunasöök ja puhkeaeg;

„ 14.00—20.00 — jagude vahelised lahinguväljaõppe võistlused määruste järgi;

„ 20.00—20.45 — õhtusöök;

Kella 20.45—21.00 — eha ja lipu langetamine;
„ 21.00—23.00 — laagriõhtu ja meelelahutused;
„ 23.00-st — öine rahu ja puhkus.

2) Laupäeval, 19. juunil:

Kella 05.30—07.00 — ülestõusmine, pesemine, laagri korraldamine ja hommikueine;

„ 07.00—07.30 — ettevalmistused võistlusteks;

„ 07.30—08.00 — lipu ülestõmbamine ja korraldused võistlusteks;

„ 08.00—13.00 — jagude vahelised lahinguväljaõppe võistlused;

„ 13.00—14.00 — lõunasöök ja puhkus;

„ 14.00—20.00 — jagude vahelised lahinguväljaõppe võistlused;

„ 20.00—20.45 — õhtusöök;

„ 20.45—21.00 — eha ja lipu langetamine;

„ 21.00—23.00 — laagriõhtu ja meelelahutused;

„ 23.00-st — öine rahu ja puhkus.

3) Pühapäeval, 20. juunil:

Kella 05.30—07.00 — ülestõusmine, pesemine, laagri korraldamine ja hommikueine;

„ 07.00—07.30 — ettevalmistused võistlusteks;

„ 07.30—08.00 — lipu ülestõmbamine ja korraldused võistlusteks;

„ 08.00—14.00 — jagude vahelised lahinguväljaõppe võistlused;

„ 14.00—15.00 — lõunasöök ja puhkus;

„ 15.00—16.00 — laagri lõpetamine ja koristamine.

K. Saar, major,
Harju Maleva pealik.

Õ p p e a l a.

Maleva õppetegevuse üldkava (muudetult) 1. maist kuni 30. novembrini 1937. a.

Maleva suvises õppeperioodi kavast, 1. maist kuni 30. nov. s. a., suuremateks ja peamisteks õppusteks — tegevusteks on:

esimeses järjekorras:

1. laskeradade ehitamine,
2. lahinguväljaõppe võistlused,
3. mereüksuste õppused.

Teises järjekorras:

1. patrull- ja sõjalise iseloomuga võistlused,
2. öised õppused,
3. laskevõistlused.

1) **Laskeradade ehitamine.** Laskeradade ehitamise tööd teostatakse instruktorite poolt koostatud ja minu poolt kinnitatud ehituskavade järgi nii, et iga üksuse väljaehitatud laskerajal saaks korraldada lahingilmelisi laskeharjutusi ja laskevõistlusi, nagu seda nõuavad kaitseliidu laskemäärused ja kaitseliidu laskevõistluste määrused.

Neid laskeradu, mis lühikeseks ajaks renditud eraisikutelt, ei tule mitte enne väljaehitada kui pikaajaline rendi- või kasutamiseleping on omanikuga sõlmitud.

Kõikide laskeradade kavakohased ehitustööd teostatakse kõigis üksustes hiljemalt 1. okt. 1937. a.

Kõigil instruktoritel koostada nende õppepiirkonnas asuvate laskeradade skeemid ja julgeoleku reeglid antud korralduste kohaselt ja esitada minule hiljemalt 15. okt. 1937. a.

2) Lahingväljaõppe võistlused.

Malevkonna lahingväljaõppe võistlusi korraldada käesoleval aastal kõigis malevkondades, vähemalt 4-le jaole. Jaod võivad olla määratud, kas ühe või mitme kompani või rühma koosseisust. Võistlused aga moodustada ainult jao alalisest koosseisust.

Lahingväljaõppe võistluste eesmärgiks käesoleval aastal on tarviliku pealike kaadri ettevalmistamine.

Võistlused viiakse läbi „Juhendid lahinguväljaõppe võistluste korraldamiseks 1937. a.“

Võistlused peetakse:

- Linnaümbruse-, Kloostri-, Keila-, Nissi- ja Hageri-Kohila malevkondadele** Saue suvilaagris, 18.—20. juunini s. a. Osa võtavad kõik malevkondade pealike poolt määratud jaod.
- Kose malevkonnale** — Kosel, 3. juulil, algusega kell 09.00. Kogumine malevk. plk. poolt määratud jagudele kella 08.00-ks malevkonna spordiplatsile.
- Rapla- ja Juuru malevkondadele** — Hagudis, 22. augustil, algusega kell 09.00. Kogumine nimetatud malevkondade pealike poolt määratud jagudel kell 08.00 Hagudi jaamas.
- Kuusalu malevkonnale** — 5. sept., algusega kell 09.00. Kogumine kõigile malevkonna pealiku poolt määratud jagudele kella 8.00-ks Kahalas.

Malevkondade pealikel 2 nädalat enne võistlusi määrata loosi teel kindlaks võistlevad jaod.

Võistluste edukaks läbiviimiseks on vajalik ettevalmistustöödena teha:

- kompanide- ja üksikute rühmade pealikele ümberorganiseerida jaod ja rühmad „Harjulases“ Nr. 4 — 1937. a. lhk. 6 antud juhtnõude järgi ja jagude nimekirjad maleva staapi saata hiljemalt 25. maiks. s. a., kes seda veel senini teinud pole;
- kõigil jao- ja rühmapealikel end põhjalikult ettevalmistada** teemil: „Jagu kallaletungil“. Materjali selleks on:
  - Pealik lahingus — lhk. 1—3; 34—40; 105—145;
  - Riigikaitse õppuse käsiraamat kesk- ja kutsekoolidele — lhk. 506—515;
  - Juhi käsiraamat — lhk. 142—145;
  - Laske-eeskiri jalaväe relvadele 1-a vihk §§ 99—111;
  - Laske-eeskiri II osa §§ 261 ja 263;
  - Lahingueeskiri §§ 224—241; 263—289; 336—337; 376—382;
  - Jalaväe eeskiri I osa §§ 110—113 ja 137—142;
  - Jalaväe-eeskiri II osa §§ 191—254; 392—428; 649—666; 676—685;
- kõigil jao- ja rühmapealikel ja nende abidel osa võtta Paldiski suvilaagrist 12. ja 13. juunil.**

Kaitseliidu üleriiklikust lahinguväljaõppe võistlusest 15.—30. nov. võtab osa üle maleva esikohale tulnud jagu.

3) Mereüksuste õppused.

Mereüksuste ettevalmistamiseks ja väljaõpetamiseks korraldatakse:

- mereüksuste vahelised võistlused kõigile maleva mereüksustele. Võistlused peetakse erimääruste järgi:
  - Paldiski raioonile — 5. ja 6. juunil ja
  - Prangli ja Loksa raioonidele — 12. ja 13. juunil s. a.

- üleriikline mereüksuste manööver 1.—15. sept. — manöövri — määrused avaldatakse hiljem.

Võistluste ettevalmistuseks tuleb:

- sidepostidel ehitada vahimajad ja vaatluspunktid ühes tarvilikkude vaatlus- ja sidevahenditega;
- lõhkesalkadel korraldada vähemalt üks õppus purustustööde alal — lõhkeained ja instruktore saab Maleva staabi kaudu, milleks teatada soovitava õppuste aeg;
- kõigil paadijuhtidel hoolitseda, et võistluste ajal oleks paadid saadaval, milleks kokku leppida paadi omanikkudega;
- teostada kõikides üksustes hoogsalt erialalisi õppusi „Harjulases“ Nr. 5 — 1936. a. avaldatud kava ulatuses.

4) Patrull- ja sõjalise iseloomuga võistlused.

Patrullvõistluste eesmärgiks on pealike väljaõpetamine patrullvõistluste teostamiseks võistluste organiseerijatena ja kohtunikudena.

Patrullvõistlused viiakse läbi igas instr. piirkonnas vähemalt 3 patrulliga.

Võistlused peetakse:

- vanema instruktore õppepiirkonnas — **Pirita-Kosel, 21. nov. s. a.;**
- Keila instr. õppepiirkonnas — **Kloostri, 21. nov. s. a.;**
- Rapla instr. õppepiirkonnas — **Kohilas, 28. nov. s. a.;**
- Kuusalu instr. õppepiirkonnas — **Kuusalus, 28. nov. s. a.**

Patrullvõistlustest võtavad osa kõik kompanide ja üksikute rühmade pealiked, õppe- ja rühmapealiked ning nimetatud pealike abid järgmiselt:

- 1) Pirita-Kosel — Linnaümbruse malevkonnast;
- 2) Kloostri — Keila, Kloostri ja Nissi malevkondadest;
- 3) Kohilas — Kohila-Hageri-, Rapla- ja Juuru malevkondadest;
- 4) Kuusalus — Kuusalu- ja Kose malevkondadest.

Patrullvõistlused peetakse määruste järele, mis avaldatakse järgmises „Harjulases“.

Sõjalise iseloomuga võistlusi peetakse suvilaagrites ja üksuste aastapäevadel määruste järele, mis avaldatakse järgmises „Harjulases“.

5) Öised õppused.

Öised õppused igas malevkonnas peetakse instruktore juhatusel koos kahepoolsete taktikaliste õppustega, 15. sept. kuni 15. nov. s. a.

6) Laskevõistlused.

Kõik laskevõistlused, väljaarvatud võistlused teiste organisatsioonidega peetakse, alates 1. maist s. a. ainult „Kaitseliidu meistervõistlused ja nende määrused“ järele, mis kinnitatud Kaitseliidu ülema poolt 25. märtsil 1937. a.

Nimetatud laskemäärusi saab Maleva staabist tasuta.

Tähenadatud määruste maksma hakkamisega kaotavad maksvuse kõikide Kaitseliidu võistluste kohta käivad endised määrused, Kaitseliidu ülema ja malevapealiku käskkirjad ja korraldused.

Laskevõistlustest peetakse uute määruste järgi:

a) Karikavõistlused — igas malevkonnas vähemalt ühes üksuses, kus laskerajad seda võimaldavad. Võistlusi korraldab piirkonna instruktor 1. sept. kuni 15. okt., kokkuleppel malevkonna pealikutega.

Karikavõistlustele malevkonnas kutsutakse kõik pealikud, alates rühmapealikust kõrgemale, selleks, et nad saaksid pildi, omandaksivad praktikat ja oskusi karikavõistluste läbiviimiseks uute määruste kohaselt;

b) Kaitseliidu laskemeistervõistlused, Tallinnas, milledest malev võtab osa määrustes ettenähtud aladel ja arvul;

c) Maleva meistervõistlused Mustamäe laskerajal ja Valdeki laskeplatsil 31. juulil ja 1. aug. s. a. Osa võtavad: vtp. laskmises igast malevkonnast 5-mehelised meistergrupid, küttide ja laskurite klassides või üksiklaskurid; igast raske-kuulipilduja üksustest 6 meest; väikekal. eripüssist ja väikekal. püssist à 5-mehelised malevkondade grupid või üksiklaskurid.

Märge: Võistlused sõjaväe püstolitest ja püstol-klp. kuni korralduseni jäävad pidamata.

Maleva meistervõistluste eelvõistlustena peetakse Maleva meistervõistluste määruste järele:

kompanide- ja üksikute rühmade meistervõistlused tähendatud üksuste pealike korraldusel, 15. maist kuni 15. juulini s. a.

Protokollid seatakse kokku kolmes eksemplaris, milledest üks jääb üksusesse, teine saadetakse kohe peale võistlusi malevkonna pealikele malevkonna meistervõistluste korraldamiseks ja kolmas — maleva staapi tagajärgede avaldamiseks käskkirjas ja padrunite arvelt mahakustutamiseks.

Kompanide- ja üksikute rühmade meistervõistlustest võtab osa kuni 50% klassilaskureid kompanide- ja üksikute rühmadepealike määramisel ja kõik kütid.

Malevkondade meistervõistlused peetakse malevkondade pealike korraldusel 15. juulist kuni 25. juulini s. a.

Malevkondade meistervõistlustele saadavad kompanid ja üksikud rühmad à kolme mehelist meistergrupid või üksikmehed igal võistlusalal, väljaarvatud püstol- ja püstol-kuulip., missugustel aladel võistlusi kuni korralduseni ei peeta.

Protokollid seatakse kokku 2-es eksempl., milledest üks jääb malevkonda ja teine saadetakse Maleva staapi hiljemalt 29. juuliks Maleva meistervõistluste korraldamiseks ja kulutatud laskemoona mahakustutamiseks.

d) Tallinna-, Harju-, Järva- ja Sakalamaa Malevate vaheline võistlus. Aeg ja koht lahtine.

e) Naabermalevate naabermalevkondade vahelised- ja malevkondade vahelised laskevõistlused peetakse malevkondade pealike korraldusel käesoleval aastal 1. aug. kuni 1. okt.

f) Allüksuste sisemised laskevõistlused pidada 1938. a. laskeradade kordaseadmises, kus võimalik lahingilmelisi laskmisi korraldada.

Laskevõistluste korraldamisel teiste organisatsioonidega (kaitsevägi, piirivalve, politsei) koosta-

takse eri võistlusmäärused ja saadetakse need malevapealikele kinnitamiseks üks kuu enne võistlusi.

7) Peale eeltoodud õppuste-tegevuste korraldatakse suvisel õppeperioodil „Harjulases“ nr. 15 — 1936. a. avaldatud õppekava kohaselt, kui kohalikud olud võimaldavad:

a) õppelaske harjutusi üksikute pealike korraldusel;

b) klassikatseid instruktorite korraldusel;

c) laskevõistlused teiste organisatsioonidega vastavate peauksuste pealike korraldusel;

d) ettevalmistuse kursus allohvitseri katsetele 10.—14. nov. Kursus korraldatakse peamiselt neile, kes eelmisel korral nõrgaks jäivad kerge-klp. laskmises. Osa võtta soovijail end üles anda Maleva staapi 1. okt. 1937. a. Ülesandmisel ära tähendada andmed, mis nõutud „Harjulases“ nr. 9/10 — 1933. a.;

e) Eriüksuste õppused. Raske-kuulipild., suuskjalgrattur-, side-, gaasi-, ratsa-, raadio- ja mereüksuste väljaõpet teostatakse kavade kohaselt ja ulatuses, mis „Harjulases“ nr. 15 — 1936. a. lhk. nr. 14—17 on avaldatud. Ratsauksuste väljaõpet malevas teostab instruktor res. leitn. E. A n t VR II/3.

Kui keegi eriüksustest soovib saada instruktorit väljastpoolt, siis tuleb sellest üksuse pealikul Maleva staapi teatada vähemalt 2 nädalat enne õppuste korraldamist.

f) Kehalise kasvatus harjutusi ja võistlusi malevas, malevk., kompanides ja üksikutes rühmades;

g) Pealike, naiskodukaitse, noorkotkaste ja kodutütarde juhtide ühiseid töökoosolekuid, vähemalt üks kord 1/8 aastas.

Treeninglaskevõistlus peetakse Nõmmel, Mustamäe laskerajal 27. mail s. a., algusega kell 0900. Osa võtavad kõik lasketreeningule määratud kaitseliitlased nii Peastaabi poolt kui ka Maleva treeninggruppidest.

Võistlusel lastakse kolmest põhiasendist à 20 lasku. Laskuril, kellel on väljaantud täpsuspadruneid täisnorm, tuleb padrunid kaasa võtta, kuna teistele antakse Maleva staabi poolt.

Et mai kuuga lõpeb lasketreening, siis kõigil laskureil, kes lasketreeningust osa võtsivad, saata või tuua andmed maleva staapi hiljemalt 25. maiks s. a.

Staabi kompani pealikul määrata treeningvõistlustele kümme vahekohtunikku, kellel olla kohal Mustamäe laskerajal 27. mail kell 08.30.

K. S a a r, major,
Harju Maleva pealik.

Malevapealiku käskkirjad.

HARJU MALEVA PEALIKU KÄSKKIRI Nr. 31.

Tallinnas, 11. mail 1937. a.

§ 1.

Avaldan teadmiseks ja täitmiseks Kaitseliidu ülema ksk. Nr. 19 — 1937. a.:

„§ 1. Avaldan väljavõtte Sõjavägede Ülemjuhataja käsukirjast: Nr. 62 — 10. aprillist 1937. a.

„Eelmiste aastate eeskujul korraldab „Kindral Laidoneri nimelise invaliidide kapitali komitee“ ka käesoleval aastal invaliidide ja langenud sõjaväelaste vaeslaste toetuseks üleriiklikud korjanduspäevad linnades ja maal mai, juuni ja juuli kuudel.

Korjanduse läbiviimise juhtimist ja korraldamist on palutud võtta endale linnapäid ja maavalituse esimehi.

Pidades silmas, et need korjanduspäevad on kujunenud ühtlasi meie invaliidide eest hoolitsemise ja nende austamispäevadeks, käsin garnisoniülematel, rääkides kokku kohapealsete korjanduse juhatajatega korjanduspäevade kohta, korraldada neil päevil võimaluste piires sõjaväe paraade ja tulla vastu ning aidata kaasa korjanduse juhatajatele korjanduse läbiviimisel.

On soovitatav, et paraadidest ja korjanduse korraldamisest võtaks osa ka kaitseliit.“

§ 2. Eeltoodud käsukirja täitmiseks malevatel võtta osa paraadidest ja abistada korjanduse korraldamist võimaluste piires.“

§ 2.

Avaldan teadmiseks Kaitseliidu ülema ksk. nr. 16 § 2 — 1937. a.:

„Luban Kaitseliidu Peastaabi Mereüksuste jaoskonna pealiku vanemleitnant Jaan Klaar'i korralisele puhkusele 8. kuni 15. apr. s. a.

§ 3. Van. leitn. August Vares ilmus minu käsutusse 7. apr. s. a.

Määrän vanem-leitn. Vares'e Peastaabi mereüksuste jaoskonna pealiku aj. kohustetäitjaks, arvates 8. apr. s. a.“

§ 3.

Vabastan ametkohtadelt:

1) **Raiküla kompanis:** Jaan Tepomäe — I rühm. 2. jaopealiku kohalt, arvates 11. apr. s. a.

2) **Kohila kompanis:** Eduard Vingel — II rühm. 3. jaopealiku kohalt, arvates 15. apr. s. a.

3) **Kloostri malevk.:** Erich Normann — malevk. adjudandi kohalt, arvates 1. maist s. a.

§ 4.

Kinnitan ametkohtadele:

1) **Kloostri mlvk.:** Konrad Saar — malevkonna sanitarpealikuks, arvates 1. veebr. s. a.; Juhan Kadak — malevk. varahoidjaks ja August Veskimets — malevk. veterinaarpealikuks — mõlemad arvates 11. maist s. a.

2) **Kohila komp.:** Oskar Kuusik — komp. õppepealikuks, arvates 10. maist s. a.

3) **Raiküla kompanis:** J. Suuk — komp. õppepealikuks, arvates 16. apr. s. a.; Rudolf Jürisson — I rühma 2. jaopealikuks, Jaan Tepomäe — komp. relvurpealikuks, mõlemad arvates 11. apr. s. a.; Albert Mätas — III rühma 1. jaopealiku abiks, arvates 1. maist s. a.

4) **Nissi malevk.:** Johannes Uutma — malevk. sekretäriks; Eugen Ulk — mlvk. inseneriks ja Helmar Laurima — mlvk. spordipealikuks, kõik arvates 1. maist s. a.

§ 5.

Ümberkorraldamise tõttu vabastan kõik senised Kabala kompani rühma pealikud, jaopealikud ja nende abid ning eripealikud ametkohtadelt, arvates 1. aprillist s. a.

Õ i e n d u s: ljh. Nr. 25.

§ 6.

Määrän Kabala kompani ametkohtadele, arvates 1. aprillist s. a. järgmiselt:

Jaan Veelmaa — I rühma pealikuks, Johannes Ainumäe — I rühma pealiku abiks, Johannes Kaljas — I rühma 1. jaopealikuks, Julius Kukmann — I rühma 1. jaopealiku abiks, Hugo Eilandt — II rühma pealikuks, Mart Martin — II rühma pealiku abiks, August Aru — II rühma 1. jaopealikuks, Johannes Esner — II rühma 1. jaopealiku abiks, Al-der Palm — II rühma 2. jaopealikuks, Otto Muliin — II rühma 2. jaopealiku abiks, Harald Kuurmann — II rühma 3. jaopealikuks, Eduard Laasner — II rühma 3. jaopealiku abiks, Karl Kerberg — õppepealikuks, Albert Talisoo — spordipealikuks ja Paul Merila — relvurpealikuks ja laskejuhatajate abiks — kõik arvates 1. apr. s. a.

§ 7.

Alljärgnevad kaitseliitlased on oma perekonna- ja eesnime muutnud, milline muudatus teha kõikides nimekirjades:

- 1) Elmar Tüürberg — **Tampere** — Paldiski komp.
- 2) Johannes Leemann — **Leetmaa** — Kohila komp.
- 3) Johannes Veiberg — **Võimla** — Keila I komp.
- 4) Hans Polikarpus — **Aava** — Kolga komp.
- 5) Robert Pikström — **Piksalu** — Kolga komp.
- 6) Richard Milt — **Riho Milt** — Lohusalu ü. luure r.
- 7) Albert Nessel — **Arvi Nurmis** — Rapla rk. ü. r.
- 8) Joh. Schnell — **Virgas** — Kolga komp.

§ 8.

Viin üle üksusest — üksusesse:

1) Dr. Konrad Saar'e — Järvakandi kompanist — Harju-Risti üks. rühma, arvates 1. veebr. s. a.

2) Hans Noobel — Järvakandi Tehaste üks. rühmast — Järvakandi kompanisse, arvates 11. aprillist s. a.

3) E. Soode — Loksa üks. merirühmast — Paldiski kompanisse, arvates 5. maist s. a.

4) August Kalde Kabala kompanist — Rapla rk. üks. rühma, arvates 1. apr. s. a.

§ 9.

Harju Maleva koosseisust lugeda l a h k u n u k s alljärgnevad kaitseliitlased:

Nehatu kompanist: Lembit Tamm — kaitsev. teenistusse mineku tõttu, arvates 1. apr. 1937. a.

Kabala kompanist: Arnold Hergauk — elukoha muutmise tõttu, arvates 1. aprillist s. a.

Saku kompanist: Ernst Lilleberg — omal soovil, arvates 15. apr. s. a.

Raiküla kompanist: Jüri Koolma — elukoha muutmise tõttu, arvates 1. apr. s. a.

Valtu kompanist: toetajaliige Artur Moobel — omal soovil, arvates 1. apr. 1937. a.

Paldiski kompanist: Balder Hanstein — elukoha muutmise tõttu ja Voldemar Prantstiebel — kaitsev. teenistusse mineku tõttu, arvates 1. apr. s. a.

Kolga kompanist: Ferdinand Parkas — Maleva-
pealiku otsusel, arvates 1. apr. s. a.

Kohila kompanist: Eduard Vingel, Villem Roger, Johannes Mäe ja J. Lampson — kõik arvates 15. apr. s. a. elukoha muutmise tõttu.

Kodasoo üks. merirühmast: Voldemar Vompa — elukoha muutmise tõttu, arvates 1. maist s. a.

Kabala kompanist: Jüri Koha — surma puhul,

arvates 15. märtsist s. a.; Paul Laane — elukoha muutmise tõttu, arvates 1. apr. s. a.

Kolga kompanist: Joosep Helberg, Julius Katmuk ja Jalmar Katmuk — kõik elukoha muutmise tõttu, arvates 1. apr. s. a. Toetajad liikmed: Jakob Lisman, Theodor Otsiver, Johannes Prümmel, Villem Viilman, Villem Veskar ja Johannes Viideman, kõik arvates 1. apr. s. a.

Rapla kompanist: Alfred Murumets — elukoha muutmise tõttu, arvates 20. apr. s. a.

Staabi kompanist: Rudolph Sommer — omal soovil, arvates 29. apr. s. a.

§ 10.

Tuhala üks. rühmast lugeda väljaheidetuks kl. Gustav Veering, kaklemise ja revolvriga ähvardamise pärast, arvates 1. apr. s. a.

§ 11.

Õiendused:

- 1) minu ksk. Nr. 24 § 6 — 1937. a. („Harjulane“ Nr. 4 — 1937. a.) õienduseks lugeda Mõigu üks. rhm. pealiku kohalt tgv. n. ltn. Paul Rass vabastatuks mitte teenistusehuvides vaid omal soovil;
- 2) minu ksk. Nr. 22 § 6 — 1937. a. („Harjulane“ Nr. 3 — 1937. a.) õienduseks lugeda Kabala kompani kl. Jaan Vestenberg arvatud toetajaksliikmeks, mitte lahkunuks loetud;
- 3) minu ksk. Nr. 10 § 10 — 1937. a. („Harjulane“ Nr. 2 — 1937. a.) õienduseks lugeda Valtu kompani kl. Rud. Põlma arvatud toetajaksliikmeks, mitte lahkunuks loetud;
- 4) minu ksk. Nr. 24 § 14 — 1937. a. („Harjulane“ Nr. 4 — 1937. a.) õienduseks lugeda Kohila kompani kl. kl. Ilo Lehis ja Jaan Lepik üleviiduks Kohila paberivabriku üks. rühma, mitte Järvakandi tehaste üks. rühma.

K. Sa ar, major,
Harju Maleva pealik.

Lohusalu üks. luurerühma: Karl-Johannes Arorong — arvates 1. maist s. a. Valter Veetamm ja Karl Reismann — mõlemad arvates 1. maist s. a.

Ellamaa üks. rühma: August Semidor — arvates 1. maist s. a.

Kolga kompanisse: Ants Priimann, Valter Arula, Mart Valk — kõik arvates 1. maist s. a.

Raasiku kompanisse: Raimond Evart — arvates 1. maist s. a.

Kodasoo kompanisse: Karl Pihlakas, Arnold Repnau, Villem Ernesaks, Arvi Relvik ja Richard Vilbiks — kõik arvates 1. maist s. a.

Valtu kompanisse: Martin Soosaar, Georg Laurimäe, Johannes Kasemets — kõik arvates 1. maist s. a.

Rapla rk. üks. rühma: Arnold Pallik — arvates 1. maist s. a.

Raiküla kompanisse: Albert Mätas — arvates 1. maist s. a.

Järvakandi kompanisse: Mihkel Villart — arvates 1. maist s. a.

Järvakandi tehaste üks. rühma: Erich Veski ja Martin Aasaväli — mõlemad arvates 1. maist s. a.

Aruküla kompanisse: Ants Telvik — arvates 1. maist s. a.

Kuivajõe üks. rühma: Johannes Aljasmäe, Herman Mölder, Evald Jürgenson — kõik arvates 1. maist s. a.

Kuimetsa üks. rühma: Vambola Oras ja Paul Estrang — mõlemad arvates 1. maist s. a.

Kurna üks. rühma: Arnold Vainomees — arvates 1. maist s. a.

Staabi kompanisse: Eerik Uutma — arvates 1. maist s. a.

Rae üks. rühma: Johannes Saaliste, Raimond Türkson ja Arnold Raudmees — kõik arvates 1. maist s. a.

K. Sa ar, major,
Harju Maleva pealik.

HARJU MALEVA PEALIKU KÄSKKIRI Nr. 32.

Tallinnas, 12. mail 1937. a.

§ 1.

Vabastan omal palvel Kurna üks. rühma pealiku kohalt O. Meer'i, arvates 10. maist s. a.

Õiendus: ljh. Nr. 25.

§ 2.

Avaldan tänu tehtud töö eest O. Meer'ile tema lahkumise puhul Kurna üks. rühma pealiku kohalt.

§ 3.

Määrän Kurna üks. rühma pealiku kohustetäitjaks Johannes Vare, arvates 10. maist s. a.

Õiendus: ljh. Nr. 25.

§ 4.

Harju Maleva koosseisu lugeda vastuvõetuks alljärgnevad kodanikud:

Kohila kompanisse: Elmar Putk — arvates 3. maist s. a. Arthur Ramler, Johannes Tori, Paul Sutt, Osvald Ramler, Julius Kalle, Johannes Roosi-mägi, Oskar Kuusik, Hugo Sepa — kõik arvates 1. maist s. a.

Paldiski kompanisse: Johannes Kallas, Alfred Tamm ja Johannes Rent — kõik arvates 1. maist s. a.

Malevapealiku korraldused.

I.

Arvesse võttes, et on ülestõstetud kaitseliitlaste kodude soetamise küsimus, siis palun sellekohased sooviavaldused esitada Maleva Staabile hiljemalt 10. juuniks s. a., äratähendades neis järgmised andmed:

Üksuse nimetus	Asutatava kodu asukoht	K. L. liikmete arv, kes kodu kasutaksid (ka naiskoduk, noored kodukad, ja kodutitred)	Asutamise vajalik summa Kr.	Motiveeritud põhjendused

Iga asutada kavatsetava kodu kohta lisada juure ruumide jaotuse skitse. Mustend ühes mõõ-tude äratähendamise (võib olla tehtud lihtpliiat-siga).

II.

Kõigile Malevas olevatele ohvitseridele.

Kõik Kaitseliidus olevad res. ohvitserid, kes soovivad reservohvitseride sõidusoodust (RT nr. 27, art. 253 — 1937.) kasutada, s. o. et III kl. piletiga võib sõita II klassis, saata oma Kaitseliidu liikmekaart üldnimekirja koostamiseks ja sõjaväeringkonna staabi poolt vastava märkuse tegemiseks maleva staapi hiljemalt 20. maiks s. a.

K. Saar, major,
Harju Maleva pealik.

Teadaanded.

I.

Avaldan teadmiseks ja täitmiseks Kaitseliidu Peastaabi vhk. 30. IV. 37. Nr. 86-R.:

„Kaitseliidu ülema ülesandel teatan järgmist:

1. et maleva pealikud alati ja varakult oleksid teadlikud kohalikest suurematest sündmustest, eriti

aga õnnetustest, mis võivad kõita laiemaid hulki ja omada tähtsuse ka väljaspool maleva piire, teha vastavad korralduse, et kohalikud pealikud (resp. esinaised) maleva pealikult esmajoones informeeriks sündmustest kaitseliidu liini mööda. Maleva pealikutel vastavalt sündmuse tähtsusele informeerida kaitseliidu ülemat.

2. On soovitav, et suuremate sündmuste puhul (õnnetused jne.) kohtadel kaitseliidu ja naiskodukaitse liikmed tegutseksid organiseeritult — kaitseliitlastena või naiskodukaitse liikmetena aga mitte lihtkodanikena, sest tegutsedes organiseeritult saavutame oma töös paremaid tagajärgi. Algatus selleks jääb kohapealsete pealike ja esinaiste hooldeks.

3. Ka abistamise aktsioonide korraldamises suuremate õnnetuste puhul loodab kaitseliidu ülem kaitseliidult ja naiskodukaitsele tarvilist aktiivsust ja eeskujut teistele.“

K. Saar, major,
Harju Maleva pealik.

Naiskodukaitse ala.**HARJU MALEVA PEALIKU KÄSKKIRI Nr. 33.**

Tallinnas, 12. mail 1937. a.

§ 1.

Määrän Hageri-Kohila malevkonna jaoskonna esinaise kohustetäitja Mari Erg'i sama jaoskonna esinaiseks, arvates 15. maist s. a.

§ 2.

Vabastan omal palvel Naiskodukaitse Linnaümbruse malevkonna jaoskonna esinaise kohalt Hilda Herm'i, arvates 1. maist s. a.

Õiendus: ljh. Nr. 30.

§ 3.

Avaldan tänu ja kiitust tehtud töö eest pr. H. Herm'ile tema lahkumise puhul Naiskodukaitse Linnaümbruse malevkonna jaoskonna esinaise kohalt.

§ 4.

Määrän Naiskodukaitse Linnaümbruse malevkonna jaoskonna esinaiseks Irene Kirsimägi, arvates 1. maist s. a.

§ 5.

Viin üle Maleva Staabi jaoskonnast — Kaiu jaoskonda Leonore Mallis'e elukoha muutmise tõttu, arvates 24. veebr. s. a.

Õiendus: ljh. Nr. 4.

§ 6.

Naiskoduk. Harju ringkonnast lugeda lahkunuks alljärgnevad naiskodukaitse liikmed:

Harju-Risti jaoskonnast: Aliide Mikkov ja Miralda Leis — mõlemad omal soovil, arvates 20. aprillist s. a.

Rae jaoskonnast: Alice Põldmäe — omal soovil ja Adele Utno — elukoha muutmise tõttu, mõlemad arvates 11. maist s. a.

Nehatu jaoskonnast: Elvine Loigum — omal soovil, arvates 21. veebr. s. a.

§ 7.

Harju-Risti jaoskonna liige Helmi Schvan on abiellunud ja uueks perekonnanimeks omanud „Hiie-tamm“.

§ 8.

Viin üle Kurna jaoskonnast — Linnaümbruse jaoskonda Elfriede Tapp'i, arvates 21. apr. s. a.

Õiendus: ljh. Nr. 4.

§ 9.

Naiskodukaitse Harju ringkonda lugeda vastuvõetuks alljärgnevad kodanikud:

Kõnnu jaoskonda: Tamaara Puhkov ja Aliine Parra — mõlemad arvates 1. maist s. a.

Vaida jaoskonda: Edvarda Lond — arvates 1. maist s. a.

Saku jaoskonda: Marie Ludvig — arvates 1. maist s. a.

Paldiski jaoskonda: Elvine Kansa — arvates 1. maist s. a.

Järvakandi jaoskonda: Helga Purre — arvates 1. maist s. a.

Nehatu jaoskonda: Linda Lepik ja Ella Tammer — mõlemad arvates 1. maist s. a.

§ 10.

Minu ksk. Nr. 21 § 8 — 1937. a. („Harjulane“ nr. 3 — 1937. a.) õienduseks lugeda Kabala jaoskonna liige Marie Kalde mitte lahkunuks loetud vaid üleviiduks Naiskodukaitse Rapla jaoskonda.

§ 11.

Minu ksk. Nr. 28 § 8 — 1937. a. („Harjulane“ Nr. 4 — 1937. a.) õienduseks lugeda Luise Kraus vastuvõetuks Raiküla jaoskonda mitte Kaiu jaoskonda.

K. Saar, major,
Harju Maleva pealik.

Väljaandja: Harju maleva staap.

Vastutav toimetaja: K. Saar.

Järgmine „Harjulane“ ilmub 27. mail s. a.